

Stichting ijgenwys en Anders.

Markenland 96 4871 AV Etten-Leur

Tel: 076-5962598/ 06-14180025

www.ijgenwys.nl/ info@ijgenwys.nl

KVK 57386994

AGB code WMO 73-732659

AGB code WLZ 73-736840

Regiobank NL65 RBRB 082 79 76 992

Rabobank NL56 RABO 031 67 54 196



Protocol Meldcode bij signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stichting ijgenwys en Anders

Markenland 96
4871AV Etten-leur
Geldig 5 MAART 2025

Inhoudsopgave

Protocol Meldcode bij signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling

1. Meldcode bij signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Stap 3: Gesprek met de klant.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.

Stap 5: Beslissen over melden via afwegingskader

2. Verantwoordelijkheden van Stichting ijgenwys en Anders

1. Meldcode bij signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van Stichting ijgenwys en Anders overwegende:

Dat ijgenwys en Anders verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn klanten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is ingeval van dienstverlening aan klanten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

Dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij ijgenwys en Anders op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij bij alle contacten met klanten attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of (kinder)mishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;

Dat ijgenwys en Anders een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of (kinder)mishandeling;

Dat ijgenwys en Anders in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;

Wat onder huiselijk geweld wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring. Waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele, psychische of economische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer.

Daaronder worden ook begrepen ouderen mishandeling, geweld tegenouders, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eer gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: familieleden, huisgenoten, de echtgenoot of voormalig echtgenoot, of (ex-) partner, mantelzorgers;

Wat onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Daaronder is ook begrepen eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en het als minderjarige getuige zijn van huiselijk geweld tussen ouders en/of andere huisgenoten; dat onder beroepskracht. In deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor ijgenwys en Anders in dienst of opdracht werkzaam is en die in dit verband aan cliënten van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;

Dat onder klant in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende de Wet bescherming persoonsgegevens; de Jeugdwet, en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015, en het privacyreglement van ijgenwys en Anders.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Meldcode in relatie tot het beroepsgeheim en het meldrecht kindermishandeling en huiselijk geweld.

Het wettelijk meld recht voor huiselijk geweld en kindermishandeling biedt alle beroepskrachten met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht, het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld te melden, ook als zij daarvoor geen toestemming hebben van hun klant.

Dit wettelijk meldrecht maakt een inbreuk mogelijk op het beroepsgeheim van bijvoorbeeld artsen, psychiaters, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, psychologen, pedagogen, verloskundigen en werkers in de jeugdzorg of in de reclassering.

De stappen van de meldcode beschrijven hoe een beroepskracht met een geheimhoudingsplicht op een zorgvuldige wijze omgaat met dit meldrecht.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contact en over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Kindcheck

Vraag uw klant of er minderjarige kinderen aan zijn zorg zijn toevertrouwd, in alle gevallen waarin zijn medische conditie of andere omstandigheden een risico vormen op een bedreiging in de ontwikkeling of de veiligheid van deze kinderen. Indien er kinderen zijn die van de cliënt afhankelijk zijn, leg dat in het dossier vast:

het aantal en de leeftijd van de kinderen; of de klant de zorg voor de kinderen deelt met een (ex-) partner of met een andere volwassene.

Oudersignalen

Hebt u zelf geen contact met de kinderen van uw klant, legt dan uw eventuele 'oudersignalen' vast als de lichamelijke of geestelijke conditie of andere omstandigheden, een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van de klant afhankelijk zijn. Bij mantelzorgverlenerssignalen doet u (ook) de mantelzorgverleningscheck.

De mantelzorgverleningscheck houdt in dat u vraagt of onderzoekt of er in de omgeving van uw patiënt personen zijn die voor mantelzorg van hem afhankelijk zijn. De mantelzorgverleningscheck voert u uit als u inschat dat de problemen van uw volwassen patiënt een risico vormen voor de veiligheid van degene aan wie hij mantelzorg verleent (er zijn 'mantelzorgverlenerssignalen').

Dit is bijvoorbeeld het geval als de patiënt ernstig overbelast of depressief is, als sprake is van verslavingsproblematiek, of als zijn draagkracht door gezondheidsklachten zodanig is aangetast dat dat een risico kan vormen voor de veiligheid van de persoon die hij verzorgt.

De stappen van de meldcode zijn ook van toepassing op deze 'oudersignalen'.

Signalen van geweld door een beroepskracht.

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een beroepskracht ten opzichte van een klant, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing maar wel het invullen van een MIP.

Signalen van geweld tussen klanten.

Signalen over mogelijk geweld gepleegd tussen klanten, vallen niet onder het stappenplan van de meldcode. Deze signalen meldt u via een MIC. De directie draagt zorg voor melding aan de Inspectie of de andere toezichthouder.

Op deze regel geldt één uitzondering: de signalen van mogelijk geweld vallen wel onder de meldcode als het geweld zich afspeelt tussen partners die beiden klant zijn van bij ijgenwys en Anders.

Stap 2: U vraagt advies over uw vermoedens en bevindingen aan een of meer ter zake deskundige collega's en aan (bij voorkeur de vertrouwensarts van) Veilig Thuis. U presenteert de casus in de adviesfase altijd anoniem, dat wil zeggen: zonder tot de persoon herleidbare gegevens.

Contactgegevens Veilig Thuis Veilig Thuis is 24 uur per dag, 7 dagen per week te bereiken op: 0800-2000. U wordt automatisch doorgeschakeld naar een VT-vestiging in uw eigen regio.

Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het cliënt- dossier.

Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n)

U bespreekt de aanwijzingen en signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld met de betrokkene(n). In geval van kindermishandeling bespreekt u dit in principe ook altijd (aangepast op het bevattingsniveau) met het kind zelf, tenzij dit niet mogelijk is vanwege de jonge leeftijd (jonger dan 3-4 jaar) of specifieke problematiek van het kind. Dit geldt ook voor volwassenen met een verstandelijke beperking. U legt uit waarom de signalen en aanwijzingen zorgen oproepen. U staat stil bij de visie van de betrokkene(n) op de problematiek en wat deze mogelijk al zelf heeft/hebben gedaan om de risico's te verlagen. U bespreekt ook de wensen en mogelijkheden om tot een oplossing te komen, waaronder de vraag in hoeverre de betrokkene(n) in staat en bereid is/zijn om de hulp te aanvaarden die u nodig vindt om de risico's beheersbaar te houden (zie ook stap 5). Soms wordt door het gesprek met de betrokkene(n) een vermoeden alsnog weggenomen. Dan is het niet nodig om de volgende stappen van het stappenplan te doorlopen. De meldcode wordt dan afgesloten. Dit wordt als zodanig in het dossier opgenomen. Indien gewenst kan Veilig Thuis u adviseren bij de voorbereiding van het gesprek.

- leg de klant het doel uit van het gesprek;
- beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;

- nodig de cliënt uit om een reactie hierop te geven;
- kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de 'Verklaring tegen meisjesbesnijdenis' gebruiken. Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de klant, is alleen mogelijk als:
- er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt door dit gesprek het contact met u zal verbreken en dat de cliënt daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. Ga daarom door met stap 4 en 5 van de meldcode als uw vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en/of de jeugdige niet zijn weggenomen.

Stap 4: Zo nodig overleg met andere professionals en signaal aan VIR

U kunt, met in achtneming van de regels rond het beroepsgeheim, ook overleggen met andere hulpverleners die bij het (gezins)systeem betrokken zijn om uw vermoedens nader te onderzoeken. • U kunt ook een signaal afgeven aan de Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Dit kan zonder toestemming als u een vermoeden van kindermishandeling heeft²⁴ en wilt nagaan of er andere hulpverleners bij het gezin betrokken zijn die zorgen hebben over het kind/de kinderen.

Overleg met andere betrokken professionals Met name bij niet-acuut of niet-structureel onveilige situaties (zie daarover stap 5) kan het, voorafgaand aan een eventuele melding, zinvol zijn om te overleggen met andere professionals die bij het gezinssysteem betrokken zijn. Dit om uw vermoedens nader te onderzoeken. Voor overleg met rechtstreeks bij de behandelingsovereenkomst betrokkenen of met een waarnemer, is geen toestemming nodig. Tussen u en deze personen geldt het beroepsgeheim immers niet. Rechtstreeks betrokkenen zijn personen die als één team op gelijke gerichte wijze betrokken zijn bij de uitvoering van dezelfde behandelingsovereenkomst met de patiënt. Voor overleg met een professional met wie een verwijsrelatie bestaat, kunt u overleggen op basis van veronderstelde toestemming. Voorwaarde is dat de patiënt en/of diens vertegenwoordiger(s) van tevoren zijn geïnformeerd dat dergelijk overleg plaatsvindt en dat zij daar bezwaar tegen kunnen maken, maar dat niet hebben gedaan. Toestemming veronderstellen is niet mogelijk als het om extra privacygevoelige informatie gaat, zoals informatie over psychiatrische problematiek. Voor het delen van dergelijke informatie is dus expliciete toestemming nodig.

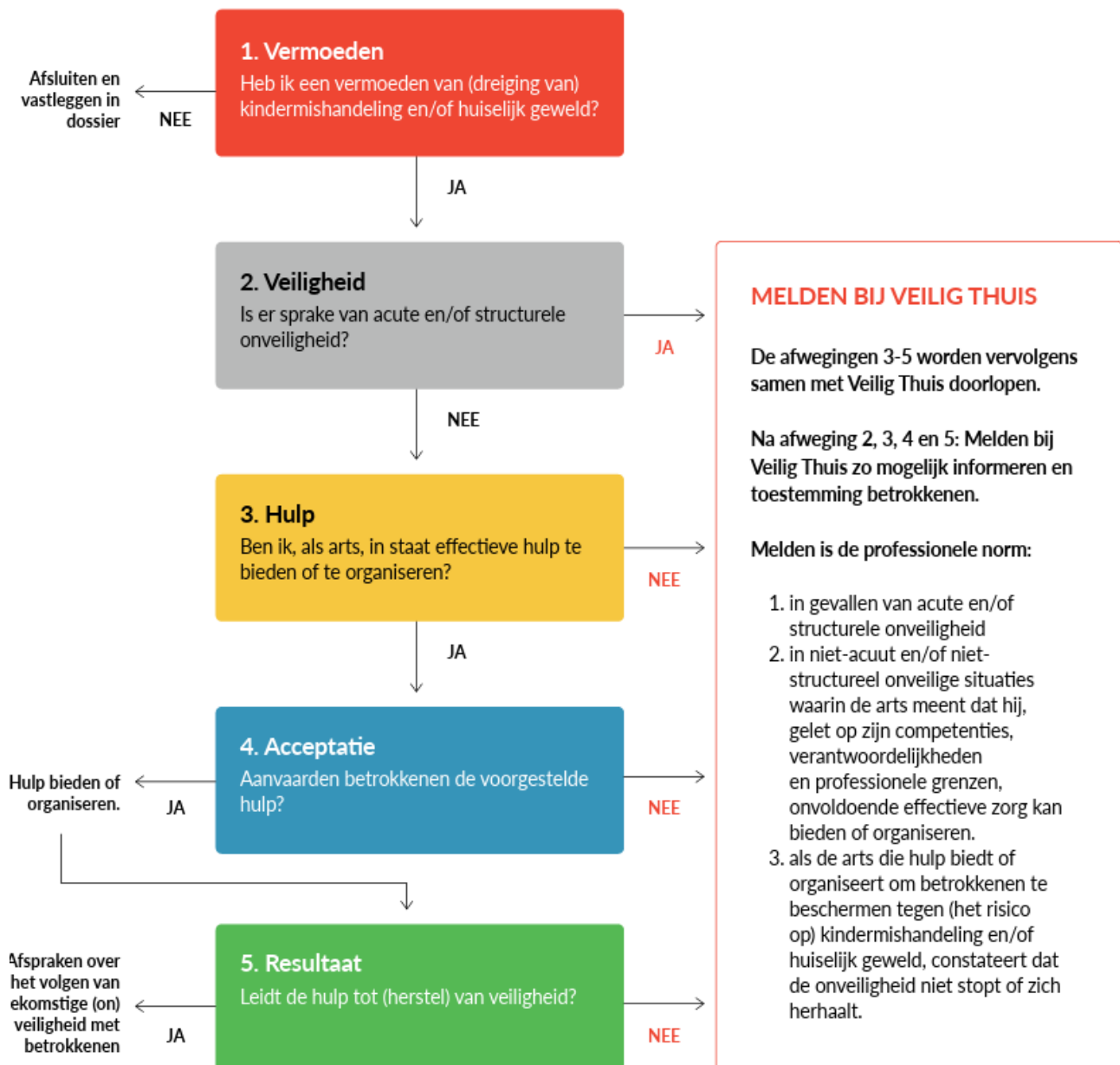
Signaal aan de Verwijsindex Risicjongeren (VIR)

U kunt – eventueel zonder toestemming – ook een signaal afgeven aan de VIR. Dit kunt u doen als er sprake is van een vermoeden van kindermishandeling waarbij u het nodig vindt om na te gaan of er hulpverleners bij het gezin betrokken zijn die ook zorgen hebben over het kind of de kinderen. Op grond van artikel 7.1.4.1 Jeugdwet mag een signaal aan de VIR alleen worden afgegeven door personen of instanties die op grond van art. 7.1.1.2 Jeugdwet als meldingsbevoegde zijn aangewezen. Dat zijn onder andere huisartsen. Zie verder art. 7.1.2 en 7.1.3 Besluit Jeugdwet.²⁶ Tandartsen en tandarts-specialisten zijn dat niet. Zoals gezegd is er voor het afgeven van een signaal aan de VIR niet altijd toestemming nodig. Wel heeft degene die meldt een informatieplicht richting de minderjarige en zo nodig diens vertegenwoordiger(s). Als er een eventuele ‘match’ is in de VIR, is vaak wel expliciete toestemming nodig voor verdere informatieuitwisseling met de hulpverlener(s) waar de match mee is ontstaan. Zie voor meer informatie het kopje

Stap 5: Beslissen over melden via afwegingskader

De vijf afwegingsvragen Het afwegingskader omvat de volgende vijf afwegingsvragen:

1. Heb ik op basis van stap 1 tot en met 4 nog steeds een vermoeden van (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld?
2. Schat ik op basis van stap 1 tot en met 4 in dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid?
3. Ben ik in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren om (dreigende) kindermishandeling en/ of huiselijk geweld af te wenden en te monitoren?
4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en zijn zij bereid en in staat om zich hiervoor in te zetten?
5. Leidt de hulp binnen aanvaardbare of afgesproken tijd tot (herstel van) duurzame veiligheid en/of (herstel van) welzijn van de betrokkene(n)?



Aan de hand van deze vijf afwegingsvragen gaat u na of het noodzakelijk is om (vermoedens van) kindermishandeling en/of huiselijk geweld te melden bij Veilig Thuis. Dit met inachtneming van de bovenstaande professionele normen. Twijfelt u, dan kunt u altijd opnieuw, conform stap 2, anoniem advies vragen aan (een vertrouwensarts van) VT of een deskundige collega.

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging instap 4, dat u uw cliënt en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- volg de effecten van deze hulp;
- doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de cliënt

Kunt u uw cliënt niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfelt u eraan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- meld uw vermoeden bij Veilig Thuis;
- sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- overleg bij uw melding met Veilig Thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw klant en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met uw klant (vanaf 12 jaar) en of met de ouders eventueel samen met een betrokken jeugdprofessional (als de cliënt nog geen 16 jaar oud is).

- leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- vraag de klant uitdrukkelijk om een reactie;
- in geval van bezwaren van de klant, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
- is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw cliënt of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de klant of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
- doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de klant of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de klant over de melding kunt u afzien:

- als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de klant, die van uzelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt daardoor het contact met u zal verbreken.

Verdeling van verantwoordelijkheden voor het zetten van de stappen en het beslissen over het al dan niet doen van een melding

Het zetten van de stappen van de meldcode is een verantwoordelijkheid van: Functionarissen van wie, gelet op hun taken en verantwoordelijkheden, verwacht wordt dat zij de stappen van de meldcode zetten. Zo nodig kan hierbij een onderscheid worden gemaakt tussen functionarissen die alleen stap 1 zetten en functionarissen die alle stappen zetten.

Er kunnen ook functionarissen benoemd worden die niet in dienstzijn van de stichting.

Als aandacht functionaris huiselijk geweld of kindermishandeling kan de activiteitencoördinator worden geraadpleegd.

De functionarissen op wie een beroep kan worden gedaan voor advies en ondersteuning bij het zetten van de stappen van de meldcode is de voorzitter/directeur.

Verantwoordelijk voor het besluit in stap 5 voor het al dan niet doen van een melding is de activiteitencoördinator.

Een aandacht functionaris is op grond van de Wet meldcode niet verplicht. Een dergelijke functionaris kan echter wel een belangrijke rol vervullen in de ondersteuning van de medewerkers en de directie bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en bij het volgen van de stappen van de meldcode.

2. Verantwoordelijkheden van Stichting ijgenwys en Anders

Gelet op de Wet verplichte meldcode draagt het bevoegd gezag van stichting ijgenwys en Anders er zorg voor dat:

- er binnen de organisatie een meldcode beschikbaar is die voldoet aan de eisen van de wet;
- er binnen de organisatie bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering worden aangeboden, zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peilhouden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandelingen voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode jaarlijks wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de kennis over en het gebruik van de meldcode te bevorderen.